

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ
ΝΙΓΡΙΤΗΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ

«Άγιος Νικήτας ὁ ἐν Σέρραις ἀθλήσας»
«ΜΑΞΙΜΕΙΟ» ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

 **Neapolis
University
Pafos**

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΣΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

«Στοιχεῖα Ἑλληνικῆς
Παλαιογραφίας

μέ ἀνάγνωση
χειρογράφων»

Διοργάνωση:

- ! Επιμορφωτικό και επικοινωνιακό ίδρυμα Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης
«Ο Άγιος Νικήτας ο εν Σέρραις αθλήσας».
- ! Μαξίμειο Πνευματικό και Πολιτιστικό Κέντρο Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης.
- ! “St Neophytos Lab”, Εργαστήριο Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Παλαιογραφίας και Ελληνορθόδοξου Πολιτισμού Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου.

Υπό την αιγίδα: της Ιεράς Μητροπόλεως
Σερρών και Νιγρίτης

Διδάσκοντες:

Ακαδημαϊκοί του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου με κύριο υπεύθυνο τον Επ. Καθηγητή Εκκλησιαστικής Ιστορίας και Διευθυντή του “St Neophytos Lab” π. Κωνσταντίνο Κωστάκη

Στόχοι του Σεμιναρίου:

- ! Η γνωριμία με τις αρχειακές πηγές του Ελληνικού Πολιτισμού που αντιστοιχούν στα ελληνικά χειρόγραφα, σύμφωνα και με τη μακράιωνη και διαχρονική παρουσία τους, καθώς και η διαπίστωση της τεράστιας αξίας τους στον παγκόσμιο Πολιτισμό.
- ! Η γνώση των υλικών, των οργάνων και των μεθόδων γραφής που χρησιμοποιήθηκαν κατά εποχές στην ελληνική χειρόγραφη παράδοση.
- ! Ο εντοπισμός των ειδικών χαρακτηριστικών στοιχείων που συνθέτουν τους ποικίλους κατά χρονικές περιόδους τύπους γραφής των χειρογράφων, είτε με τη μορφή της μεγαλογράμματης και κεφαλαιογράμματης, είτε με εκείνη της μικρογράμματης γραφής.
- ! Η εξοικείωση των συμμετεχόντων στο Σεμινάριο με την πολυμορφία και το πλήθος των συντομογραφιών, των συμπλεγμάτων, των συνδυασμών και των ταχυγραφικών σημείων ή συμβόλων που συναντώνται στα χειρόγραφα.
- ! Η γνώση των ζητημάτων γραφής, χρονολόγησης ή άλλων ειδικών στοιχείων, απαραίτητων στην προσέγγιση των χειρογράφων.
- ! Η σταδιακή εξοικείωση των συμμετεχόντων στο Σεμινάριο, μέσα από ασκήσεις, με την ανάγνωση των ελληνικών χειρογράφων, από την απλούστερη έως και την πιο πολύπλοκη μορφή τους.
- ! Η γνώση και εφαρμογή, μέσα από ασκήσεις, της ειδικής μεθόδου μεταγραφής ή και ακόμη κριτικής έκδοσης του περιεχομένου των χειρογράφων.
- ! Η αξιοποίηση των ελληνικών χειρογράφων στην έρευνα των διαφόρων επιστημονικών πεδίων, ανάλογα με τον σκοπό ή τις επιλογές που τοποθετούνται.
- ! Η ευαισθητοποίηση όλων στο σημαντικότερο θέμα της ειδικής φροντίδας για οργανωμένη αρχειοθέτηση, συντήρηση και διαφύλαξη και μάλιστα βάσει των μεθόδων της σύγχρονης τεχνολογίας.

Μέθοδοι διδασκαλίας:

Διαδίκτυακές Διαλέξεις, διάλογος, παρουσιάσεις PowerPoint, video Ομαδικά Projects Διαδικτυακή επικοινωνία Προσωπική εξάσκηση στην ανάγνωση και μεταγραφή των χειρογράφων

Θεματικές ενότητες:

1. Η ελληνική χειρόγραφη παράδοση με βάση την ελληνική σκέψη, γλώσσα και γραφή
2. Η δυναμική της ελληνικής χειρόγραφης παράδοσης στην ιστορική της πορεία
3. Η επιστήμη της Παλαιογραφίας και οι συναφείς με αυτήν επιστήμες
4. Τα υλικά και τα όργανα γραφής
5. Οι μέθοδοι γραφής των γραφένων
6. Γενικά στοιχεία για την ιστορική πορεία της ελληνικής γραφής
7. Η μεγαλογράμματη και κεφαλαιογράμματη ελληνική γραφή και οι μορφές της
8. Βασικά στοιχεία στο έργο της μεταγραφής των χειρογράφων
9. Η μικρογράμματη ελληνική γραφή και οι μορφές της
10. Το έργο της αντιγραφής των χειρογράφων και τα βιβλιογραφικά εργαστήρια
11. Το έργο της καλλιγράφησης και διακόσμησης των χειρογράφων
12. Τα βιβλιογραφικά σημειώματα και οι ιδιομορφίες των γραφένων
13. Τα τετράδια και η στάχωση των χειρογράφων κωδίκων
14. Η χρονολόγηση των χειρογράφων και τα συστήματα αρίθμησης
15. Σύγχρονη τεχνολογία και ελληνικά χειρόγραφα
16. Στοιχεία σχετικά με την κριτική έκδοση των χειρογράφων

Διάρκεια Σεμιναρίου: Νοέμβριος 2020 – Μάιος 2021

Επιπρόσθετο προσόν:

Με την ολοκλήρωση του Σεμιναρίου θα δοθεί στους συμμετέχοντες Πιστοποιητικό Παρακολούθησης.

Προγραμματισμός:

- ! Θα γίνονται τηλεσυναντήσεις μια φορά τον μήνα.
- ! Ενδιάμεσα των συναντήσεων θα αποστέλλονται για εφαρμογή και εξάσκηση ασκήσεις.
- ! Ο ακριβής προγραμματισμός των συναντήσεων θα καθοριστεί έπειτα από την πρώτη τηλεσυνάντησή του Σεμιναρίου.

Δηλώσεις Συμμετοχής:

- Το Σεμινάριο μπορούν να παρακολουθήσουν:
- ! Εκπαιδευτικοί (Φιλολόγοι, Ιστορικοί, Θεολόγοι)
- ! Υποψήφιοι διδάκτορες
- ! Ερευνητές
- ! Ιερείς

- ! Στελέχη της Εκκλησίας
- ! Μέλη διοικητικού προσωπικού Μουσείων
ή Πολιτιστικών Κέντρων
- ! Σπουδαστές κλασικής κατεύθυνσης
- ! Φοιτητές προπτυχιακών και
μεταπτυχιακών σπουδών

Εγγραφές:

Οι δηλώσεις συμμετοχής υποβάλλονται
ηλεκτρονικά ή στα γραφεία της Ιεράς
Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης.

Ημερομηνία υποβολής των δηλώσεων
συμμετοχής: μέχρι 15 Οκτωβρίου 2020

Ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων: τέλη
Οκτωβρίου 2020

Η εγγραφή και η παρακολούθηση του Σεμιναρίου
είναι δωρεάν

Πληροφορίες:

Γραμματεία Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών
και Νιγρίτης,
Τηλέφωνο επικοινωνίας.: 2321068103
E-mail: mitropoli@imsn.gr

Οργανωτική Επιτροπή:

- 1 Αρχιμ. Γαβριήλ Παλιούρας
- 2 Αρχιμ. Νικήτας Χαλέμης
- 3 Αρχιμ. Νεκτάριος Καϊμακάμης
- 4 Πρωτοπρ. Κωνσταντίνος Ε. Κωστάκης,
Επ. Καθηγητής Εκκλησιαστικής Ιστορίας
Πανεπιστημίου "Νεάπολις" Πάφου
- 5 Πρωτοπρ. Γεώργιος Κελεμπέκης